

HelseNorge – hva nå?

“Norge er det landet i Europa som bruker mest penger per hode på helse. Lange ventetider for behandling gjør det norske helsevesenet til jumbo i Skandinavia.”
En undersøkelse gjort av den europeiske helseforbrukerindeksen (EHCI) konstanter dette.

Sykefraværs- og uførestatistikken i Norge og Østfold varierer mellom virksomheter og bransjer, men generelt er den økende.

Stadig bekrefter undersøkelser og rapporter at ventetiden til behandling og

utredning i Norge er urovekkende lang. Vi som jobber på bakkeplan opplever de daglige utfordringene som er knyttet til lange køer for utredning og iverksetting av riktig behandlingstiltak. Det er kanskje ikke så rart at det tar lang tid for sykemeldte å komme seg tilbake i arbeid, eller at antallet uførepensjonerte øker og øker. Helsevesenet i Norge, er etter min mening, lagt opp på en slik måte at det offentlige bremser tilgangen til utredning og behandling for pasientene. Det tar rett og slett for lang tid før pasienten er i riktig behandling. Fakta er, at jo lenger tid som går før pasienten får riktig behandling, jo lenger tid tar det å få pasienten tilbake i aktivitet.

Muskel- og skjelettplager koster det norske samfunnet 40-50 milliarder årlig i direkte og indirekte utgifter. «Over halvparten av den voksne befolkningen har for lavt aktivitetsnivå,» står det i Stortingsmelding nr. 16 (2002-2003) - “Resept for et sunnere Norge”. Rundt halvparten av langtidssykefraværet i Norge er forårsaket av langvarige smerter i muskel- og

skjelettsystemet. Henger det sammen? (Arbeidstilsynet).

Jeg mener at alt for mange behandlingstiltak mot muskel- og skjelettlidelser ikke er årsaksorienterte, men at de er symptombaserte. Dette medfører ofte at pasienter kan få en “lettere” periode under medisineringen eller behandling, men at symptomene og plagene dukker opp igjen når den vanlige hverdagen er tilbake. Hvor denne ballen ruller videre er ganske åpenbart: flere sykefraværperioder, redusert ytelse, redusert trivsel, faren for å bli arbeidsufør og at plagene blir kroniske.

I 1998 oppga en av fire voksne at de hadde lidelser i muskler eller skjelett. Det har vært en kraftig økning siden midten av 1980-tallet. Muskel- og skjelettplager og psykiske lidelser er de vanligste årsakene til lengre sykefravær og uførepensjonering (Arbeidstilsynet).

Erfaringsmessig er det ofte en sammenheng mellom pasientenes livssituasjon og/eller aktivitetsnivå og muskel- og skjelettplagene. I disse tilfellene er muskel- og skjelettplagene symptomene til de underliggende årsakene.

Jeg mener at det hovedsakelig handler om å iverksette effektive ordninger som sørger for tidlig igangsetting av riktig behandlingstiltak. Norge må bli mye flinkere til å velge riktig instans tidlig i et sykdomsforløp, og benytte seg av tilgjengelige ressurser. Ressursene finnes, de må bare brukes riktig.

Fortsettelse i neste utgave.

*Skrevet av:
Fysioterapeut ART@ Nicolai van der Lagen
ART@ Norge Klinikken
www.artklinikken.no*

